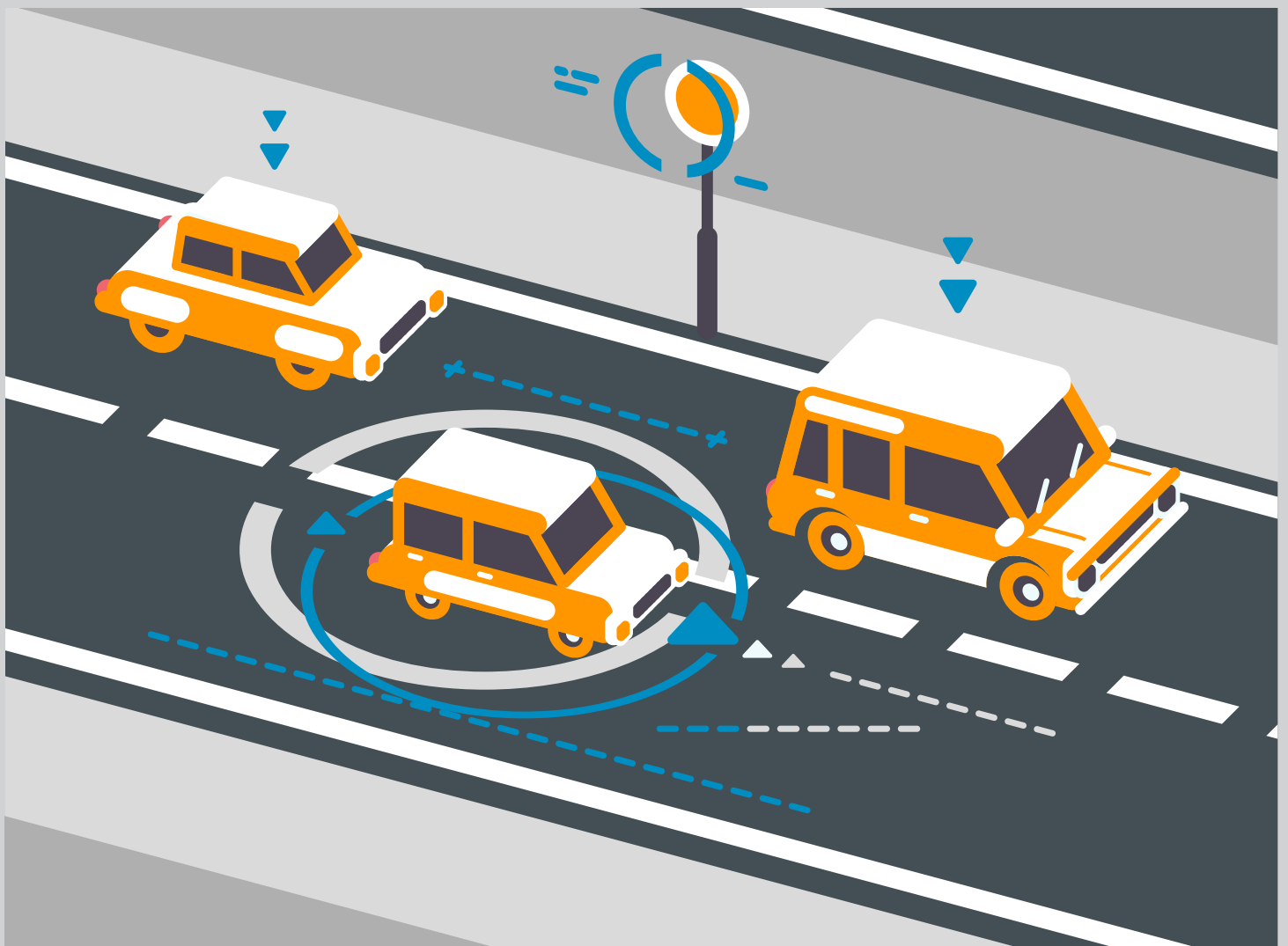

ITS-strategi for Statens vegvesen 2018–2023

Et vegkart mot fremtidens transportsystem

Forord

Intelligente transportsystemer (ITS) er i utvikling med et hurtigere tempo enn tidligere. Det gjelder både internasjonalt og i Norge. Dette gjelder for både teknologi, lovgrunnlag og politikk. Vi forbereder implementering av samvirkende ITS-tjenester og forsøk med automatisert kjøring på åpen veg. Alt dette er basert på avansert sensorteknologi, kommunikasjon og interaksjon mellom biler og baksystemer samt på behandling av store datamengder med kunstig intelligens. Det skjer også en betydningsfull utvikling mot sømløse transporter hvor mange transportformer kan integreres og samordnes.

Statens vegvesen er i dag en ledende aktør på ITS-området i Norge og må ta ledende roller for utviklingen mot fremtidens mobilitet. Det er tydeliggjort i Virksomhetsstrategien og Strategi for digitalisering fra 2017. Virksomhetsstrategien gir oss strategisk mål og rollebeskrivelser for vårt arbeid mot fremtidens transportsystem. ITS-strategien knytter seg spesielt mot 3 av de strategiske målene:

Tilrettelegge for
framtidens
transportsystem

Utvikle og ta vare på
vegnettet på en
profesjonell måte

Bidra til trygge
trafikanter og sikre
kjøretøy

Statens vegvesen har også en Strategi for digitalisering som tar for seg teknologi som driver for endringer framover. Den angir hvordan Statens vegvesen skal bruke teknologi til å fornye, forenkle og forbedre leveranser og tjenester. Strategien retter seg mot alle arbeidsprosesser, dialoger og samhandlinger med interne og eksterne brukere og samarbeidspartnere, inkludert ITS-området.

ITS-strategien er et vegkart for hvordan ITS kan bidra til gjennomføring av Nasjonal Transportplan og Handlingsprogrammet slik at vi oppnår hovedmålene i transportpolitikken. Dette reflekteres i de ledende rollene, ITS sine bidrag til måloppnåelse og de utvalgte satsingsområdene. Strategien er gitt samme tidshorisont som Handlingsprogrammet; 2018-2023, den første perioden for NTP 2018-29, og bør kunne oppdateres og revideres ved behov.

ITS-strategien er utarbeidet av Seksjon for trafikkforvaltning på dagens Transportavdelingen med involvering fra hele det ITS-faglige miljøet.

Vegdirektoratet, januar 2018

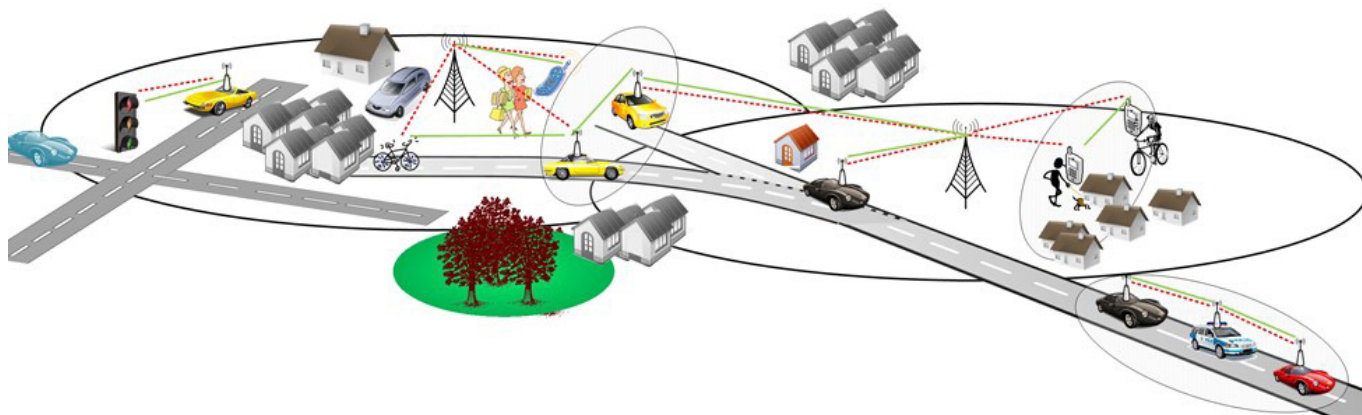
Terje Moe Gustavsen
Vegdirektør

Innhold

1.	ITS-visjonen	5
2.	Bakgrunn	5
3.	Statens vegvesens ledende roller	6
3.1.	Regulator	6
3.2.	Tilrettelegger	6
3.3.	Kunnskapsutvikler	7
3.4.	System- og tjenesteeier	8
4.	ITS bidrar til oppnåelse av samfunns mål	9
4.1.	Framkommelighet	9
4.2.	Trafkksikkerhet	9
4.3.	Klima og miljø	10
5.	Statens vegvesens satsingsområder	11
5.1.	Digitalisering og teknologi	11
5.2.	Et bærekraftig transportsystem	13
5.3.	Samvirkende og automatisert mobilitet	14

1. ITS-visjonen

Personer og gods utnytter miljøriktige transportformer sikkert, enkelt og effektivt. Vegtransporten er preget av trafikksikre, fossilfrie og samvirkende tjenester med stort innslag av velfungerende automatikk. Trafikantene kan sømløst planlegge, bestille, betale og utføre sine transporter basert på oppdatert og sikret informasjon.

Illustrasjon av Samvirkende ITS Kilde: ERTICO - ITS in Europe

2. Bakgrunn

Det er forventet stor økning i transportbehov i de største byområdene og i viktige korridorer. Det er et mål at vi skal dekke det økte transportbehovet med kollektivtrafikk, gåing og sykling. I tillegg har vi store utfordringer med å legge til rette for myke trafikanter og næringstransport. Intelligente transportsystemer, ITS, kan også effektivisere transportkjeder som inkluderer flere transportformer.

Vi trenger nye virkemidler som er effektive og treffsikre for å nå våre hovedmål for trafikksikkerhet, fremkommelighet og klima/miljø. De klassiske virkemidlene med kapasitetsutbygging, fysisk utforming, sikringstiltak og trafikkregulering må suppleres med nye virkemidler. Disse vil i stor grad bygge på ny teknologi og inkludere ITS.

For at fremtidens mobilitet skal bli bærekraftig, må vi bygge på løsninger som går på tvers av tradisjonelle fagområder og organisatoriske enheter. Vi må legge til rette for en nær fremtid med stort innslag av samvirkende og automatisert mobilitet både for biltrafikk, kollektivtransport og næringstransport. Denne utviklingen innebærer store endringer i samfunnet, i transportsektoren og for trafikantenes mobilitet og adferd.

Vi ser at kommersielle aktører, ofte globale, beveger seg inn på transportmarkedet med mobilitetstjenester som kan bli konkurransedyktige. Dette kan bety attraktive alternativer til privat bilhold, i kombinasjon med kollektivtrafikk, sykkel og gange. Det er viktig å få til et godt samarbeid med slike aktører for å sikre at tjenestene blir bærekraftige, og at dataene er åpne og tilgjengelige.

Statens vegvesen skal sikre at vårt arbeid og satsing på ITS bidrar til å oppnå de transportpolitiske målene i Nasjonal transportplan og til de strategiske målene i Statens vegvesens virksomhetsstrategi. En egen ITS-strategi vil gi utfyllende føringer for dette arbeidet.

3. Statens vegvesens ledende roller

Statens vegvesen har tre viktige hovedroller for vegtransportsektoren; etaten er myndighet, har faglig sektoransvar og er forvalter av veg- og vegtrafikkområdet. For å legge til rette for framtidens transportsystem skal Statens vegvesen bidra til bred utnyttelse av ITS. Etaten skal ha ledende roller i Norges satsing på ITS; som regulator, tilrettelegger, kunnskapsutvikler og systemeier.

3.1. Regulator

Statens vegvesen skal være en ledende aktør i å utvikle lovgrunnlag, regelverk og retningslinjer for ITS som skal harmonisere av norske ITS-løsninger uavhengig av forvaltningsnivå og vegeier. Vi vil som myndighet ha et ansvar for å sikre at ITS-løsninger overholder annet regelverk, for eksempel for personvern, universell utforming og samfunnssikkerhet. Vi må bidra til at det finnes kontrollinstanser for etterlevelse av lovpålagte krav.

Statens vegvesen skal ta en aktiv rolle i internasjonal standardisering og harmonisering slik at norske behov og interesser blir hensyntatt og verdsatt. Vi skal medvirke til sammenhengende tjenestenivå for ITS i Europa fordi det er av stor betydning for Norge og norsk næringsliv. Statens vegvesen vil ha et ansvar for å utvikle forståelse og holdningsendring for overgang til et mer bærekraftig transportsystem. Rollen som regulator innebærer å finne juridiske og etiske avklaringer, definere prinsipper for eierskap til data og deling av ansvar mellom offentlig og private aktører samt å sørge for tilpasninger til internasjonale lovverk og avtaler. Rollen krever aktiv deltagelse i internasjonale fora og i EU-kommisjonens lovarbeid.

3.2. Tilrettelegger

Statens vegvesen skal ha en ledende rolle som tilrettelegger for piloter og utprøving av ny teknologi og nye ITS-løsninger. Vi skal være aktive, stimulere til utvikling av ITS og kan stille testarenaer til disposisjon, bidra til instrumentering og til finansiering av prosjekter. Statens vegvesen har også en viktig rolle som samarbeidspart for norsk næringsliv og som døråpner mot internasjonale nettverk og prosjekter. Vi skal bidra til forskningsprosjekter, piloter og regelverk som stimulerer til rask teknologisk innovasjon i transportsektoren.

En viktig oppgave som tilrettelegger er å sørge for et godt datagrunnlag for ITS, både dynamiske og statiske data, med datafangst både fra faste installasjoner og fra kjøretøy i trafikk, slik at vi bidrar til å oppfylle ITS-direktivets intensjon om sammenhengende datagrunnlag og tjenestetilbud for ITS i Europa. Deler av denne oppgaven kan gjøres som tjenestekjøp fra private aktører. Rollen som tilrettelegger vil innebære at Statens vegvesen driver egne tjenester, men i begrenset omfang slik det er beskrevet i kap. 3.4.

Statens vegvesen må forvalte et ansvar for å sikre at hovedvegnettet har god dekning av en digital infrastruktur for datafangst, kommunikasjon, informasjon, avgiftsbetaling og trafikkstyring som er pålitelig og har tilstrekkelig kapasitet og redundans. Statens vegvesen bør sørge for best mulig dekning av trekkerør og/eller fiberkabel langs det viktigste vegnettet og aktuelle steder på det øvrige vegnettet.

Samvirkende og automatisert kjøring stiller krav til kommunikasjon bil-bil, bil-vegkant og til baksystemer/skyløsninger. Statens vegvesens arbeid med ITS-piloter vil bidra til avklaring av omfang, kostnader og ansvar for en dedikert kommunikasjonsinfrastruktur langs vegnettet og i byområder som supplement til mobildatadekning. En slik såkalt hybrid kommunikasjon vil gi høy redundans og pålitelighet som er en forutsetning for samvirkende og automatisert kjøring i områder med stor trafikk. Dette arbeidet krever godt samarbeid med telecomoperatører.

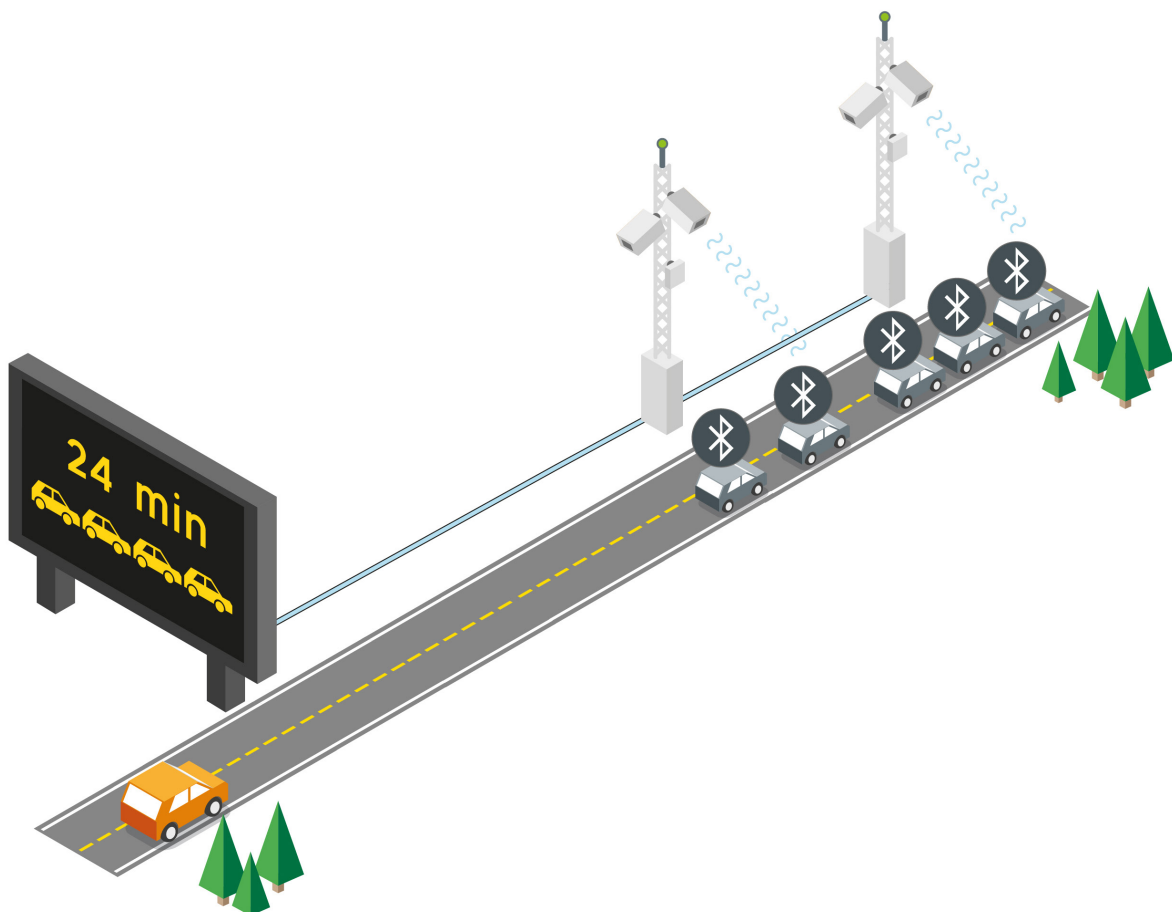
3.3. Kunnskapsutvikler

Statens vegvesen skal være en anerkjent FoU-aktør nasjonalt og internasjonalt. Vi skal markedsføre norsk teknologi og spesialkompetanse, og ITS-løsninger som er tilpasset norske forhold. Statens vegvesens egne FoU-programmer skal støtte vår rolle som kunnskapsutvikler. Vi skal utvikle et bedre metodegrunnlag og fremskaffe kunnskap for evaluering og virkningsberegning av ITS for å dokumentere hvordan ITS kan bidra til at vi når de transportpolitiske målene. Etaten har et ansvar for å påvirke utdanningsmuligheter for ITS-kompetanse og bidra til rekruttering. Vi skal samarbeide med og stimulere til kunnskapsutvikling i forsknings- og universitetsmiljøer.

Statens vegvesen har behov for økende tilgang på spisskompetanse fra ulike fagfelt for å støtte satsingen på ITS. Aktivt samarbeid med høyskoler, universiteter og fagmiljøer er derfor viktig både for kunnskapsutvikling og rekruttering. Det er behov for å bygge tverrfaglige miljøer hvor tradisjonell veg- og trafikkkompetanse kombineres med IKT, og med støtte fra fagområder som atferdsvitenskap, juss, personvern og økonomi. Det bør være en god balanse mellom ekstern- og egenkompetanse. Statens vegvesen bør som minimum ha høy bestiller- og systemeierkompetanse støttet av et godt trafikkfaglig miljø.

Statens vegvesen skal ha fokus på innovasjon i samarbeid med norske bedrifter og fagmiljøer, blant annet gjennom å:

- Delta aktivt i ITS Norge og andre samarbeidsfora
- Stimulere norsk næringsliv til innovasjon, produkt- og tjenesteutvikling
- Bidra til utvikling av et kompetent og konkurransedyktig leverandørmarked
- Stille krav til bruk av åpne protokoller, formater og systemspesifikasjoner.

3.4. System- og tjenesteeier

Statens vegvesens ITS-løsninger skal følge nasjonale krav til offentlige IKT-systemer som utarbeides av Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi). Prinsippene for tjenesteorientert arkitektur skal gjenspeiles i systemarkitekturen som legges til grunn for utvikling av ITS i Statens vegvesen. Det er viktig å benytte internasjonale standarder for formater og grensesnitt, og motvirke proprietære løsninger. Systemer og databaser for ITS vil kunne driftes og forvaltes både i egenregi og som tjenestekjøp. Uansett vil ITS kreve samarbeid mellom ITS og IKT-miljøene i etaten.

Statens vegvesen har som offentlig etat en opplysningsplikt som krever at etaten leverer informasjon direkte til publikum/trafikanter. Dette er i første rekke grunnleggende trafikkstyrings- og informasjonstjenester (Vegkart, vegvesen.no/trafikk, webkamera, reisetider, trafikkomlegginger, etc.) basert på NVDB og vegvesenets DATEX-node. Det kan være nødvendig å etablere samfunnsnyttige tjenester hvor det ikke finnes kommersielle alternativer som dekker krav om nøytralitet, kvalitet eller landsdekkende tilgjengelighet. Statens vegvesen skal normalt ikke levere tjenester i konkurranse med likeverdige tjenester fra privat sektor. Dersom Statens vegvesen skal utvikle og drive egne tjenester mot trafikantene skal dette kunne begrunnes ut fra følgende argumenter:

- Sikre et grunnleggende tjenestenivå for publikum
- Ivareta viktige samfunnsinteresser
- Viktige sosiale eller helsemessige hensyn
- Instruks fra overordnet myndighet eller internasjonale avtaler/lovgivning

Det er viktig at hensynet til sluttbrukerne av ITS vektlegges. Statens vegvesen må ha brukerfokus både i utviklingen av egne tjenester og i den grad vi har innflytelse på eksterne tjenester. Løsningene må ivareta krav til trafiksikkerhet og behovet for betjening og distraksjonsfare må vurderes nøye. Både tjenesteinnhold og brukergrensesnitt skal være formålstjenlig og brukervennlig. Prinsipper for universell utforming skal anvendes der dette er relevant for å sikre tilgjengelighet for alle. Ved utvikling av tjenester bør brukerne involveres og få anledning til å gi synspunkter i utviklingsfasen.

4. ITS bidrar til oppnåelse av samfunns mål

Samfunnets mål er «Et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskapning og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet» (NTP 2018-29). Hovedmålene i NTP er framkommelighet, trafiksikkerhet og klima/miljø. ITS skal gi betydelige bidrag til disse.

4.1. Framkommelighet

ITS vil bidra til framkommelighetsmålet gjennom å:

- Legge til rette for attraktiv og tilgjengelig kollektivtransport gjennom samarbeid med andre myndigheter for å sikre datafangst og gode ITS-løsninger for kollektivtransporten slik som prioritering i lysregulerte kryss, trafikkledelse, flåtestyring, reiseplanlegging og sanntidsinformasjon.
- Medvirke til at kollektivtrafikantene har oppdatert informasjon før, under og etter reisen og at kollektivreiser oppleves som enkle, effektive og sømløse.
- Legge til rette for universell utforming på stoppesteder og bidra til at relevant informasjon til trafikanter med spesielle behov inngår i reiseplanleggingstjenester, sanntidsinformasjon og billettering.
- Bidra til tilbud med kombinerte transporttjenester (mobilitetspakker) og forsøk med «Mobility as a Service».
- Medvirke til fleksible og etter hvert automatiserte transporttilbud som kan gi bedre mobilitet til trafikanter som i dag har redusert tilgjengelighet til transportsystemet.
- Sikre god trafikkflyt på vegnettet med nye verktøy for trafikkstyring som inkluderer prediksjon og reduserer risiko for hendelser og sammenbrudd i trafikken.
- Muliggjøre trafikkstyringsløsninger for effektiv og sikker trafikkavvikling på kritiske vegstrekninger, tilsvarende det vi har i dagens høytrafikkerte tunneler.
- Utføre trafikkstyring og omkjøring mest mulig fjernstyrt og basert på planlagte omkjøringsmønstre.
- Effektivisere trafikkberedskap og håndtering av hendelser med bedre kommunikasjon og samhandlingsprosedyrer mellom Statens vegvesen og politi og redningsetater.
- Utnytte Samvirkende ITS, sensortechnologi og varslingssystemer som eCall til oppdagelse og varsling av hendelser.

4.2. Trafiksikkerhet

ITS vil bidra til 0-visjonen og trafiksikkerhetsmålene gjennom å:

- Utnytte ITS for å forbedre trafiksikkerheten med ny teknologi for aktiv sikkerhet i kjøretøyene og for vegkantbaserte løsninger.
- Benytte ITS for å påvirke trafikantene til sikrere adferd
- Sikre at ITS ikke bidrar til økt distraksjon og redusert sikkerhetsgevinst
- Legge til rette for avansert førerstøtte, samvirkende ITS og automatisert kjøring slik at vi reduserer risikoen for ulykker og begrenser skadeomfang.
- Utnytte trafiksikkerhetspotensialet fra ITS i byområder i tett samarbeid med kommuner, fylkeskommuner og andre lokale aktører for koordinert innsats på alle deler av vegnettet.

4.3. Klima og miljø

ITS vil bidra klima- og miljømålene gjennom å:

- Bidra til mindre klimagassutslipp og bedre lokal luftkvalitet med ITS-løsninger for å påvirke befolkningens transportadferd i bærekraftig retning.
- Styre trafikkavviklingen slik at vi oppfyller nullvekstmålet for biltrafikk og at vi reduserer vegtransportens bidrag til luftforurensning, støy og trengsel.
- Medvirke til levende bymiljøer ved å fremme nye mobilitetsløsninger, ITS og kjøretøyteknologi som vil gi større rom for lavutslippssoner og redusert biltrafikk i byene våre.
- Medvirke til smartere og mer miljøriktige løsninger for by-logistikk slik som omlasting til fossilfri distribusjon, reservasjon av lastesoner, kontrollsystemer, adkomstkontroll, dynamisk parkeringsregulering og effektiv gods- og trafikkstyring.

5. Statens vegvesens satsingsområder

- Digitalisering og teknologi
- Et bærekraftig transportsystem
- Samvirkende og automatisert mobilitet

5.1. Digitalisering og teknologi

Statens vegvesen skal være en profesjonell eier og leverandør av digitale veg- og trafikkdata. Etaten skal legge til rette for effektiv datafangst, utnytte eksterne og nye datakilder og sikre optimal kvalitet for dynamiske og statiske data. Statens vegvesen skal være en ledende aktør på utvikling, utprøving og implementering av ny teknologi i vegtransportsektoren slik at vi ivaretar viktige samfunnshensyn.

Statens vegvesen skal:

- Etablere og organisere et nasjonalt tilgangspunkt for veg- og trafikkdata med dynamiske og statiske dataelementer som oppfyller lovpålagte krav i ITS-loven og ITS-direktivets forordninger.
- Etablere rutiner og systemer for datafangst og tilgjengeliggjøring som sikrer optimal kvalitet og presis beskrivelse av våre åpne datasett.
- Sørge for tilgjengeliggjøring av data om planlagte og pågående omkjøringer og endringer i trafikkmønster, både midlertidige og permanente. Dette gjelder for eksempel ved vegarbeid, trafikkomlegginger, alvorlige hendelser og store arrangementer
- Utrede og definere en nasjonal arkitektur som beskriver sikker dataflyt, dataeierskap, kvalitetskriterier og rolle- og ansvarsdeling for håndtering av sensordata fra kjøretøy i trafikk (C-ITS), inkludert skyløsninger og behandling av store datamengder.
- Videreutvikle teknologi og systemer for kjøretøykontroll og statistikk som kan utnytte data fra last og tunge kjøretøy.
- Prioritere innføring av ny teknologi med potensial for samfunnsnytte og gjennomførbarhet samt utrede behovet for endrede rammebetingelser, regelverk og andre ikke-tekniske aspekter som følge av ny teknologi

Næringslivets og trafikantenes forventninger og krav fra stadig mer avanserte systemer gjør det nødvendig med høy kvalitet på dataene. Det er en rask utvikling av Samvirkende ITS (C-ITS, kooperativ ITS) som vil gi oss muligheter til en enorm datatilgang fra trafikken og vegnettet gjennom kjøretøyenes sensorer og kommunikasjonsmuligheter. Det er behov for pålitelige leveranser av både statiske og dynamiske data med høy presisjon.

ITS-direktivets forordninger stiller krav til et nasjonalt tilgangspunkt (National Access Point, NAP) med omfattende innhold. Slike lovpålagte tilgangspunkt for data blir etablert i hele EU/EØS-området fordi det er viktig byggestein for å kunne legge til rette for samvirkende og automatisert transport. Statens vegvesen skal arbeide for at det etableres en portal som fungerer som nasjonalt tilgangspunkt, harmonisert med resten av Europa. Dataene skal gjøres tilgjengelig på en standardisert, enkel og hensiktsmessig måte og oppfylle krav til metadata og søkbarhet og bygge videre på dagens tjenester fra NVDB og DATEX.

En forutsetning for å nyttiggjøre nye datakilder i stor skala er at man kjenner kvalitet på rådata og har høy kapasitet for behandling av store datamengder (big data analytics). Dette krever samarbeid og avtaler med kommersielle tjenesteleverandører.

Prinsippet for ITS-tjenester bør være å unngå bruk av persondata. I systemer hvor persondata likevel er involvert skal personvernet være integrert i løsningens design. Vi skal oppfylle kravene i ny EU-forordning (GDPR) om personvern.

Generelt er det viktig at ITS-løsninger har høy datasikkerhet. Misbruk av data og hacking av systemer kan være katastrofalt for trafikksikkerheten og må forhindres. God informasjonsforvaltning innebærer at behandlingen av dataene dokumenteres i alle ledd av verdikjeden, fra rådatafangst til sluttbrukertjeneste. For eksempel hvem har håndtert dataene, hvordan har de blitt anonymisert, aggregert, lagret og eventuelt endret kvalitet. Data fra ITS-løsninger bør ha en klar beskrivelse av eierskap, gjenbruk og kvalitet, gjerne basert på avtaler.

Teknologi gir enorme muligheter for å løse utfordringer innen trafikksikkerhet og fremkommelighet. Statens vegvesen skal fortsette å legge til rette for ny teknologi som kan bidra til at vi oppfyller målsettingene for sikkerhet, klima, miljø og fremkommelighet.

Samtidig vil Statens vegvesen utnytte eksisterende teknologi best mulig så lenge løsningene oppfyller krav til personvern, økonomi, teknisk pålitelighet og nytteeffekt. Dette gjelder f.eks. Autopass, teknologi for kjøretøykontroll, fullgrafiske skilt, kameraer og andre vegkantbaserte sensorer.

5.2. Et bærekraftig transportsystem

Statens vegvesen skal gjennom tilrettelegging og bruk av ITS-løsninger være en sentral aktør for at transport av personer og gods skjer med minst mulig negativ konsekvens for miljø og klima.

Statens vegvesen skal:

- Medvirke til mer bærekraftig transportmiddelfordeling gjennom blant annet igangsetting av pilot for integrerte mobilitetstjenester (Mobility as a Service, MaaS) i samarbeid med lokale aktører
- Medvirke til robust ladeinfrastruktur for å lette bruken av fossilfrie kjøretøyer
- Utprøving av nye former for fossilfri fremdrift av ferjer
- Videreutvikle måledatabaser, modellverktøy og værprognoser som beslutningsgrunnlag for strakstiltak og beredskap for vær- og klimautsatt infrastruktur og vegforhold
- Videreutvikle måledatabaser, modellverktøy og informasjonstjenester som grunnlag for tiltak og publikumsinformasjon knyttet til luftforurensning
- ITS-tjenester som stimulerer til økt andel sykling og gåing med helsegevinst
- Stimulere til bedre utnyttelse av bilenes ledige passasjer seter ved samkjøring, spesielt for arbeidsreiser

Det er viktig å bidra til nullvekstmålet for biltrafikk, til levende bymiljøer og til helsefremmende transportmåter. Utviklingen i retning av fossilfri transport krever omstilling, nytenking og endrede krav til infrastrukturen.

Stadig flere byer har ambisiøse politiske mål om grønt skifte. Det forutsetter god datatilgang og inkluderer satsing på digitalisering og på tjenester som knytter sammen ulike transportformer, parkering, varelevering, signalregulering og ulike strategier for styring av trafikk. Statens vegvesen skal bidra med fagkompetanse og gi bistand slik at byene kan lage egne mobilitetsplaner med ITS-løsninger som er harmoniserte og følger de samme standardene.

Mellom byområdene og i områder med lav trafikk hvor det er krevende å etablere tradisjonelle kollektivtilbud, kan også ITS og nye mobilitetstjenester bidra til det grønne skiftet. I korridorer med mye godstransport kan ITS bidra til lavere utslipp og større andel intermodale transporter uten at effektivitet og pålitelighet forringes.

5.3. Samvirkende og automatisert mobilitet

Statens vegvesen skal bidra til rask innføring og utprøving av samvirkende og automatisert kjøring for bedret trafiksikkerhet, mobilitet, klima/miljø og datafangst.

Statens vegvesen skal:

- Medvirke til ferdig vedtatt lov og forskrift om utprøving av selvkjørende kjøretøy, samt etablering av nødvendig saksbehandling og organisering.
- Følge med og bidra i internasjonal regelverksutvikling for samvirkende og automatisert bilkjøring samt utrede og finne tilpasninger for oppgaver, organisering og trafikantopplæring som følge av automatisering og samvirkende ITS.
- Gjennomføring av store piloter for utprøving av samvirkende ITS og automatisert mobilitet i samarbeid med offentlige og private aktører.
- Følge med på teknologiutviklingen og bidra i standardisering av automatiseringssystemene. Avklare arkitektur, omfang, kostnader og ansvar for kommunikasjonsinfrastruktur for å muliggjøre samvirkende og automatisert mobilitet som gir høy samfunnsnytte
- Bidra til utredning av hvordan økende nivåer av automatisert transport kan gi bedre kollektivtransport, mer effektiv og miljøriktig godstransport samt annen samfunnsnytte.
- Avklare behovet for endrede prinsipper og retningslinjer for behandling av persondata i ITS-løsninger som følge av ny personvernforordning fra EU.

Utviklingen av teknologi og infrastruktur for samvirkende ITS og automatisert kjøring henger tett sammen og vil innebære store endringer for transportsektoren. Det er viktig at ansvaret for grunnleggende og samfunnsviktige tjenester forblir hos myndighetene. Det gjelder i første rekke styring av trafikken, prioritering av miljøriktig transport, utnyttelse av veginfrastrukturen, krav til kjøretøyer og utstyr, samt basis trafikkinformasjon.

Statens vegvesen skal være en aktiv deltaker i internasjonal aktivitet og ha en viktig rolle i utprøving av samvirkende og automatisert mobilitet i Norge. Statens vegvesen skal gjennomføre pilotprosjekter i samarbeid med bilindustri og andre aktører. Pilotene vil følge forsøksloven for automatisert kjøring og gi nyttig erfaring for å utforme endelig lovgrunnlag som er harmonisert internasjonalt.

Pilotprosjektene vil også bidra til avklaring om hvilke krav et samvirkende og automatisert transportsystem stiller til infrastrukturen. Dette gjelder vegoppmerking, skilting og annet vegutstyr, samt behovet for egen infrastruktur for kommunikasjon i tillegg til mobilnett. Bilindustrien har ansvar for at kjøretøyt teknologien tilpasser seg vegnettet. Statens vegvesen har likevel et spesielt ansvar for at vegnettet blir tilpasset en økende grad av automatisert kjøring slik at gevinstene for trafiksikkerhet og fremkommelighet blir størst mulig.

Statens vegvesen
Vegdirektoratet

Postboks 8142 Dep 0033 OSLO
Tlf: (+47) 22073000
publvd@vegvesen.no

vegvesen.no

Trygt fram sammen